

Про що треба Пам'ятати?

Відходячи до свого Отця, Ісус Христос залишив своїм учням таку заповідь: «Дана мені всяка влада на небі й на землі. Ідіть, отже і зробіть учнями всі народи; хрестячи їх в ім'я Отця і Сина і Святого Духа; навчаючи їх берегти все, що я вам заповідав. Отож я з вами по всі дні аж до кінця віку» (Мт. 28, 18–20).

Цю заповідь учні Христові почали здійснювати одразу після того, як вони одержали дар Духа Святого. В Діяннях апостолів читаємо, як щоденно Господь побільшував кількість тих, що спасалися, тобто що громада збільшувалася з кожним днем (Ді. 2, 41–4).

Місійний характер християнства виражається самим грецьким словом εὐαγγέλιον (евангеліон, дослівно – Добра Новина). Якщо комусь щось добре стається, така людина відчуває обов'язок поділитися цим з іншими. Блаженніший Святослав закликає кожну парафію у нашій Церкві нести у світ Христову науку та перемінювати світ Христовим Духом. Він захоплює нас бути «духовною криницею» для світу і не соромитися своєї віри, відважно свідчити про Христа і боронити Церкву перед тими, які пробують нанести їй шкоду.

Взагалі, треба собі поставити дуже просте запитання: моя поведінка говорить про те, що я християнин, чи ні? Пам'ятаймо, що серед нас живе багато людей, які або відстали від Церкви з різних причин, або не ходять, бо не було кому їм просто сказати: «Прийди та подивись!» (Йо. 1, 46).

Кожна парафіяльна спільнота повинна бути знаком євангельської радості і життя в Бозі. Остаточо місійний дух виражається у всій діяльності церковної громади, бо коли вона є знаком Божої присутності у світі, вона сама собою проповідує Добру Новину. Саме сьогодні говорять про євангелізацію в широкому значенні, яке охоплює цілість християнського життя.

Бути «живою парафією» означає також бути «місійною парафією», готовою ділитися Доброю Новиною з усіма, незважаючи на походження чи на національність. Ми покликані бути «світлом для світу» і «сіллю землі». Отже, працюймо над нашим місійним духом, будьмо відкриті до всіх і готові ділитися нашими духовними скарбами з усіма, хто прагне зустрічі з Христом, бо в тому й суть «живої парафії».

Проповідь

Перед своїм Вознесінням Ісус Христос дає таку заповідь апостолам: «Ідіть же по

всьому світу та проповідуйте Євангелію всякому творінню» (Мр. 16, 15). Цими словами Ісус Христос посилає своїх учнів проповідувати Благовість всьому світові (пор. Еф. 1,20). Але ще не було Церкви як такої. Було, щоправда, певне коло учнів, але після Воскресіння їх охопили сумніви і страх. У таких обставинах Церква не могла виникнути – це сталося щойно у день П'ятдесятниці. Для апостолів важливо було зустріти Воскреслого, який, бачачи їхню непевність, повторює «Мир вам» (Йо. 20, 21), а також запевняє: «Я з вами аж до кінця віку» (Мт. 28, 20). Для виконання апостольської місії потрібен був і подарунок Воскреслого Христа: «Прийміть Духа Святого! Кому відпустите гріхи, відпустяться їм, кому ж затримаєте – затримаються» (Йо. 20, 22–23). На 50-й день після Воскресіння апостоли разом з Богородицею зібрались у горниці (світлиці) одного дому в Єрусалимі. Горниця – це як материнське лоно, з якого народжується Церква. У перших учнях, які моляться, визріває щось нове, що невдовзі заволодіє усім світом. Другий Ватиканський Собор наголошує, що Церква у своїй сутності є місійною, її місійна діяльність торкається періоду між першим і другим приходом Ісуса Христа (пор. Декрет про місійну діяльність Церкви *Ad gentes*). Парафію можна прирівняти до одного з камінчиків мозаїки Церкви. Місія, чи євангелізація, стосується кожного аспекту діяльності Церкви, а отже і парафії. Парафія – це місце постійної, «неустанної» місії.

Розглянемо деякі аспекти місії у парафіяльному житті та їхній взаємозв'язок:

1. Мартирія – свідоцтво віри

1.1. Ісус Христос є основою християнської віри і прикладом проповідування Боже Слово, Ісус Христос, «Слово, яке стало тілом», є основою і змістом проповіді, мета якої – поширення християнської віри. Сам Ісус Христос є Словом до людини. Він входив у життєве становище людей, промовляв зрозумілою для кожної людини мовою. Учні, які завершили «школу Ісуса», пішли у світ проповідувати людям Євангеліє.

1.2. релігію і віру не можна відділити від способу життя людини

Через тенденцію індивідуалізації людської особи сьогодні може скластися враження, що релігійність є приватною справою, а тому не потрібно Церкви. Але ж Церква – це люди. Для проповідування потрібні люди, які свідчать віру власним життям. Тоді стає зрозуміло, що Ісус Христос – «приятель життя». Папа Павло VI говорив: «Людина наших часів охочіше слухає свідків, аніж учителів, а якщо й слухає учителів, то лише тому, що вони є свідками». Є очевидним, що проповідування повинно орієнтуватися на Святе Письмо, науку Церкви. Але воно мусить враховувати також конкретну ситуацію адресата. Другий Ватиканський Собор роз'яснює, що означає бути християнином в цьому світі і часі. Проповідування повинно торкатися радощів і надії, смутку і журби сучасних людей 5. Тут документ особливо згадує про убогих і пригноблених.

1.3. Кожний віруючий – уповноважений через Хрещення і Миропомазання – має право і обов'язок проповідувати (пор. Догматична конституція про Церкву 10). Проповідник Євангелія мусить, передусім, сам бути слухачем цього Слова, бо вірапоходить від слухання (пор. Рим. 10, 1). Те, чим володіємо, можемо

передавати далі.

1.4. Проповідування є єдністю між словом і ділом; свідчення Слова

Свідectво віри повинно йти від кожного особисто чи від групи людей – у навчальних закладах, на робочому місці, в політиці, економіці... Християни завдяки своїй вірі повинні бути «п'ятим Євангелієм» у світі, тобто бути святими. Сучасне суспільство потребує святих лікарів, учителів, політиків, бізнесменів...

Богослов Ганс Урс фон Бальтазар говорить: «Святі є живим і правдивим коментарем Євангелія». Тут особливо згадуємо про мучеників, зокрема ХХ ст., які опечатали проповідування власною кров'ю.

1.5. різні форми поширення віри

- Проповіді.

- Духовний провід.

- Народні місії (наприклад в стилі Редемптористів), реколекції.

- Праця в засобах масової інформації.

- Катехизація на різних рівнях.

Проповідування належить до сутності життя Церкви і парафії. Погляньмо, як воно пов'язане з дияконією і кінонією.

2. Дияконія

Історію Бога і людини можна окреслити як дияконію. Досвідчення Бога в Старому Завіті (Яхве – я той, хто є) показує, що Бог є «вседобрий», «всемогутній», «всезнаючий»... Бог стоїть на боці людини, Він вірний, визволяє з неволі і пригноблення. Це знаходить глибоке вираження у постаті Ісуса з Назарету. На Його прикладі показана єдність між проповідуванням і зціленням та прощенням. Звідси випливає, що зустріч із потребуєчими лежить у центрі християнського соціального служіння. Веренфрід ван Страатен говорить: «Суттю мого покликання є витирати сльози там, де плаче Бог. Бог не плаче в небі, де Він перебуває у світлі вічної слави. Бог плаче на землі. Сльози потребуєчих є сльозами Ісуса, а сльози Ісуса є сльозами Бога. Бог плаче в потребуєчих і терплячих людях нашого часу. Ми не можемо любити Бога, якщо не витremo їхні сльози».

3. Кінонія

У біблійному розумінні кінонія – це відносини між покликаними до Бога (до Ісуса Христа), а також спільнотність усіх християн. Християнська (парафіяльна) спільнота існує завдяки тому, що кожний її член покликаний і прийнятий Богом.

Без фундаменту віри така спільнота не могла б існувати. Тоді не було б богослужінь і звершення Святих Таїнств. Кінонія відчутна і в формах політично-соціальної дияконії, де йдеться про умови життя слабших. Єдність між людьми і Божою любов'ю особливо виражена у спільній молитві, в богослужіннях. Євхаристія вказує і на зв'язок з іншими помісними церквами в лоні Вселенської Церкви.

Літургія не повинна завершуватися разом з відправою у храмі. «Тоді він повелів їм посадити всіх гуртками на моріжку» (Мр. 6, 3). Спільнота (парафіяльна спіль-

нота) є місцем, де люди збагачують віру, ділячись своїм життям. Тут кожний може мати слово. Недільна Літургія повинна була б мати продовження в родинях, наприклад за спільним обіднім столом. Хто є носієм місії у парафії? Звичайно, всі, хто творить цю спільноту, в міру своїх можливостей. Прадавня легенда розповідає, як диявол просив Ісуса, щоб не вмирав на хресті, бо хто буде проповідувати, оздоровляти людей на землі. А Ісус каже: «Я покликав Петра, Йоана і ще кількох». На це диявол: «Але цих кілька людей не зможуть нічого зробити». А Ісус: «Вони покличуть інших, а ті ще інших, так школа буде розвиватися». Диявол наполягає: «А якщо їм перейде бажання, вони можуть посваритися. Чи це не ризиковано?» На що Ісус: «Так, це дуже ризиковано, але іншого плану я не передбачив!»

Важливою рисою Божої педагогіки є довіра до людини. А завдання людини – цю довіру вдячно прийняти й оправдати, будучи «сіллю землі... світлом світу»

(Мт. 5, 13–14).